

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEOVARNOST NEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), DECEMBER 31, 1948

STEVILKA (NUMBER) 256

Na pragu novega leta '49

Tu so te zadnje, v večnost potapljaajo se ure starega leta! Zalost in veselje, bolezen in zdravje, grenka pot življenja in utrujenost, pa tudi neupogljiva volja in vera v bodočnost—vse to je z nami, ko tako stojimo na pragu Novega leta 1949.

Toda kaj bi modrovali! Veliki in pomembni dogodki, ki so bili v zvezi z našim intimnim življenjem, ali pa so se dogajali vseh plovod okrog nas, so za nami. Do najhujšega ni prišlo, najboljše pa še vedno pričakujemo, kakor je to že navada s starimi vstrajnimi optimisti, ki zaupajo v božjo voljo in zakon gravitacije.

Ni dvoma, da se bomo od starega leta poslovili z različnimi občutki, ki odgovarjajo našemu značaju. Nekateri, katere so prežgodnja prerokovanja o likvidaciji kakšnega političnega ali pa ekonomskega sistema, ki jim ne ugaja, ogoljufala za prelepe sanje o svetu, na katerem je vse urejeno po starih in "večnih" resnicah in, ki niso že tam od leta 1500 prestopili nobenega tako zvanega novoletnega praga, bodo godrnjavno in s polno krščansko ljubezen še enkrat prekleli sopotnike in rečkarje. Drugi pa bodo veselo stopili v Novo leto, zavedajo se, da se kljub vsem protisilam naša solzna dolina še vedno obrača in da bo končno ves človeški rod, mimo vseh nevarnih skal in grozečih apokaliptičnih prikazni vojnih hujskačev priplul na drugo stran.

Da, tu so te zadnje v večnost potapljaajo se toneče ure starega leta! Lahko bi ob tej priliki pisali o sentimentalnih spominih iz preteklosti; ne samo iz preteklosti enega samega leta, pač pa iz preteklosti mnogih let. Mnogi imajo takšno navado. Ozrejo se nazaj, vidijo za sabo dolgo življenjsko pot, ki so jo prehodili. Nekje daleč, predaleč gori majhna luč—vse kar je še ostalo od mladosti in tistih razposajenih let, ko smo na svet gledali kot na čudežen vrt poln sonca in petja in ni je bilo te surove sile stvarnega sveta, ki bi nam mogla upogniti hrbet. Zraveni in veselega srca smo šli življenju nasproti... Kje so ti časi, kjer je ta čudežni, sončni vrt naše mladosti?

Nekoč so merili modrost človeka po njegovi starosti. Bolj star je bil, bolj je bil moder. Te zadnje ure starega leta bi torej po filozofiji grških modrijanov morale pomeniti zadnje kapljice modrosti, ki jih še srkamo v letu 1948. Toda k vragu takšna modrost, ki nam obenem s spoznanjem že davno ugotovljenih resnic vtihotaplja tudi pezo popolnoma nepotrebnih let! Črnogledi, ki povsem naravno tudi stojijo na pragu Novega leta, nam vedno ob takih slovesnih trenutkih ugotavljajo to staro modrost, da smo pač spet "za eno leto starejši."

Rajši bi bili kot novorojenčki, ki jih slikajo ob takšnih prilikah. Sedijo takšni kot jih je narava ustvarila na vseh okopani zemeljski obli, z zlatim napisom okrog našega trebuščka: Happy New Year! V ozadju pa pod pezo let odhaja sključen starček—staro leto—podobna naše strašne učenosti.

Pozabili smo namenoma na tako imenovane "svetovne probleme." Ni dvoma, da jih bomo imeli tudi v prihodnjem letu in da bomo tudi v prihodnjem letu živeli v znaku takoiimenovane "mrzle vojne," na katero smo se privadili takorekoč kot osel na batine. Toda vsaj en dan, vsaj nekaj ur pozabimo na vse to. Naj nam nobene trpkosti in razočaranja ne kalijo vstop na Novo leto 1949!

Z željo, da bi nam naši naročniki, čitatelji in prijatelji še v naprej bili naklonjeni želimo vsem:

SREČNO IN VESELO NOVO LETO!

KRATKE VESTI

SOVJETI BODO ODPRI URADE V ITALIJI

RIM, 30. dec.—Italija je dovolila Sovjetski zvezi, da odpre svoje prve trgovinske urade po končanju vojne.

Sovjetski uradi se bodo nahajali v Genovi, Milanu in Napoli—ju s soglasno z novo sovjetsko-italijansko trgovinsko pogodbo.

SNEG JE RES DRAG

NEW YORK, 30. dec.—Mestna uprava je potrošila \$1,973,070, da bi z ulic odstranila sneg, ki je padel 19. decembra. Lani o božiču pa je to čiščenje ulic stalo \$4,629,308.

TRAGIČNI SESTANEK

MASSILLON, O., 30. dec.—Ko je sem prišla iz Monakova v Nemčiji Mrs. Emma McNeal s svojo 11 let staro hčerko, je prišla ravno, ko je njen mož bil ubit v avtni nesreči.

HOLANDCI ZAVZELI

OLJNA PODROČJA SUMATRE
BATAVIA, 30. dec.—Zračne sile Holandije so zavzele bogata oljna področja na južnem delu Sumatre.

Vojaško poročilo pravi, da so holandske čete vdrle v južno Sumatro včeraj in da se danes že nahaja v njihovih rokah.

DOMAČE VESTI

Zaroke

Na božični dan sta se zaročila Elaine Zlatoper, hčerka Mrs. Katherine Zlatoper iz 837 E. 237 St., in Walter K. Malek, sin Mr. in Mrs. Fred Malek, 2032 W. 45 St. Zaročenec pohađa Fenn College in je član Lamba Tau Sigma. Poroka se bo vršila v avgustu.

Zaročila sta se na božični dan Miss Barbara Blumer, hči Mr. in Mrs. Rudy R. Blumer iz 821 E. 237 St., in Walter H. Zlatoper, sin Mrs. Katherine Zlatoper, 837 E. 237 St. Zaročenec je služil štiri leta pri mornarici. Poroka se bo vršila v juniju. Bilo srečno!

V bolnišnici

V Cleveland Clinic bolnišnici se nahaja Mr. Joseph Kaluza iz 3608 Independence Rd. Prijatelji ga lahko obiščejo med 2. in 4. uro popoldne ter med 7. in 8. uro zvečer. Želimo mu skorajšnje popolno okrevanje!

Pogrebni dom opremljen

Firma A. Grdina in sinovi sporoča, da je njen nov pogrebni dom na 17010 Lake Shore Blvd., sedaj prenovljen in opremljen za na razpolago v slučaju potrebe. Nove prostore si javnost lahko ogleda kadarkoli. Oskrbniki novega pogrebne doma je družina Frank Matoh, ki bo dragevolje razkazala prostore.

Zabava

Nocoj bo veliko zabav in veselje v slovo staremu letu in v pozdrav novemu letu. V prostorih Ludwig's Nite Club, 20160 Lindberg Ave., bo na razpolago ples in prijetna domača zabava, na katero se vabi občinstvo. V gostilni Yankovich Bar na 523 E. 152 St. bo pa tudi zelo prijetna družba. Serviralo se bo vsakovrstna okrepčila in zabave ne bo manjkalo za nikogar. Lahko vnaprej pokličete, da vam rezervirajo prostor.

Velika Silvestrova zabava

V Slovenskem domu na Holmes Ave. se bo nocoj tudi vršila velika Silvestrova zabava, katero priredi direktorij skupno z skupino mladih fantov-veteranov VOV'S. Fantje redno prirejajo veselice v domu, na katere pritegnejo svoje prijatelje in znanec in zabava je ob vsaki priliki prvovrstna, tako bo gotovo tudi nocoj. Pete Sokach orkester bo igral vesele poskočnice, glede drugih priprav, z okrepčili, itd. pa bo tudi prvovrstno preskrbljeno. Vabi se na obilen poset.

SOVJETSKI GENERAL UBIT V NESRECI

BERLIN, 30. dec.—Predstavniki zapadnih sil so danes naznanili, da so v železniški nesreči blizu Varšave bili ubiti neki sovjetski general in 17 potnikov. Baje se med potniki nahajajo tudi višji uradniki iz nekaterih držav vzhodne Evrope.

DUHOVNICI BODO OSTALI V PEIPINGU

PEIPING, 30. dec.—Katoliški misijonarji so danes naznanili, da bodo ostali v obkroženemu mestu Peipingu tudi če bodo komunisti zavzeli mesto.

Rev. Fr. Harold W. Rigney, rektor slovite katoliške univerze v Peipingu, je rekel, da zadnje mesece kitajski komunisti ne preganjajo več misijonarjev.

Silvestrovanje v Collinwoodu

Pevci in pevke zbora "Jadrani" se priporočajo svojim prijateljem in ljubiteljem lepega petja, da jih posetijo nocoj na veliki Silvestrovi zabavi, ki jo priredijo v obeh dvoranah Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. V zgornji dvorani bo igral Johnny Vadenov orkester, v spodnji dvorani pa Kristofovi fantje in tako se bo nudilo vsem, starim in mladim pristno zabavo v slovo staremu letu in pričakovanje novega leta. Glede okrepčil ni treba posebej omenjati, ker kot je običaj, bodo prvovrstna v vseh ozirih. Zabava bo trajala do dveh zjutraj.

Lepa Silvestrova zabava v SND

Direktorij Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. bo skupno s Klubom društev imel nocoj običajno Silvestrovo zabavo v obeh dvoranah. V avditoriju bo zabaval Srničkov orkester, v spodnji dvorani bo pa Sulenova godba zabavala plesalce, da se bo vse veselo vrtele. Na teh priredbah je družabnost posetnikov povsem razveseljiva in nudi se vsem nekaj ur dobrega razvedrila. Odbor se je pripravil z vsakovrstnimi okrepčili, da bo postrežba prvovrstna, in vabi se občinstvo na obilen poset.

Jeklena hiša v naselbini dogotovljena

Iz urada korporacije za pozidavo naselbin, ki je bila razdeljena v plinski eksploziji, se poroča, da je z današnjim dnevom dogotovljena prva jeklena hiša, ki je bila postavljena na pogorišču. Obod hiše je bil postavljen že pred nekaj časa, sedaj pa je tudi znotranjost zgotovljena in začetkom tedna se bo hišo opremilo s pohištvo, narkar bo javnosti na ogled.

Člani korporacije bodo v kratkem sklicani na glavno sejo, kjer bo poročano o dosedanjem delovanju in ukrepanju se bo načinu zidanja hiš v bodoče.

AVSTRILJSKI KATOLIČANI O ARETACIJI KARDINALA

DUNAJ, 30. dec.—Avstrijski katoliški časopisi so danes začeli trdit, da je bil madžarski kardinal Jožef Mindszenty aretiran, ker se je baje zoperstavil vladnim načrtom za ustanovitev nove katoliške cerkve na Madžarskem, ki se ne bi nahajala vplivom Vatikana.

Medtem pa iz Vatikana poročajo, da so bili izobčeni iz cerkve vsi tisti, ki so v zvezi z aretacijo kardinala.

SOVJETSEKETE UMAKNENE IZ KOREJE

LONDON, 31. dec.—Uradna sovjetska agencija Tass je danes naznanila, da so na sam dan božiča sovjetske čete zapustile severno Korejo.

Agencija pristavlja, da se je z umikom čet začelo v septembru in da je zadnji sovjetski vojak zapustil deželo šest dni pred določenim rokom, namreč pred 31. decembrom.

Na osnovi vojnega sporazuma je Sovjetska zveza okupirala severno Korejo. Zedinjene države pa južno. Zedinjene države, ki so tudi bile povabljene, naj umaknejo svoje čete, bodo ostale v južni Koreji, češ, da jih je zaprosila južno-korejska vlada, ki se boji komunističnih vstaj.

Novi grobovi

JOHANNA CELESNIK

Snoči ob 10:45 uri je preminila na svojem domu Mrs. Johanna Celesnik, rojena Gregorčič, stanujoča na 1214 E. 61 St. Bolehala je okrog dve leti, odkar ji je umrl soproj Frank v oktobru 1946 leta, resno pa je zbolela pred šestimi tedni. Stara je bila 69 let in je bila doma iz vasi Velična, fara Zagradec pri Žužemberku, kjer se je reko pri hiši Gabernik. Bila je članica društva Srca Marije, staro in Oltarnega društva fare sv. Vida.

Tukaj zapušača pet hčera, 4 sinove, 9 vnukov, 2 sestre, 2 brata v Ameriki in enega brata v starem kraju. Pogreb se bo vršil v ponedeljek zjutraj iz Grdinovega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62 St., v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče Calvary.

Sgt. FRANK S. DROBNIK

Pogrebni obredi z vojaškimi častmi za pokojnim Sgt. Frank S. Drobniak so se včeraj vršili pod vodstvom Cleveland Graphic Bronze Memorial Post št. 600.

Podjetno slovensko dekle

V sredini izdaje "Cleveland Press-a" je bila priobčena slika in kratak življenjepis mlade Slovenke, Miss Agnes Maria Klemenčič, ki vodi svojo obrt na 1261 Marquette Ave., kjer prodaja vsakovrstni premog. Slika predstavlja Miss Klemenčičovo, ko tolaži 76-letnega Joe Turšiča, ki ji je potožil, da ima zobobol.

Miss Klemenčič je hči poznane družine Mr. in Mrs. Michael Klemenčič, ki so dolgo let živeli na Prosser Ave. Stara je 30 let in že od rojstva ima pohabljen nogo, vsled katere je prestala že mnogo težkih operacij, ter je morala hoditi s pomočjo bergelj. Dasiravno je z odliko dovršila šole ter obvladuje šest jezikov, ji je bilo vsled pohabljenosti nemogoče dobiti službo. Prvo službo je nato dobila v pisarni župnijskega, kmalu zatem pa je bila uposlena v pisarni Cimperman Coal Co. na Marquette Ave.

Leta 1944 si je izposodila \$8,000, da je prekulpa podjetje od Cimpermanovih. Od tedaj je imela še veliko zdravniških stroškov in lansko leto je prebila sedem mesecev v postelji, ker je imela cel život v "gibsu", a navzile temu se ni umaknila iz svojega podjetja — biznes je vodila potem telefona iz svoje bolniške postelje.

V svoji usodi ni nikdar pozabila na druge nesrečneže in brezdomce. Dnevo prihajajo v njeno majhno obloženno pisarno reveži, ki prosijo za pomoč, katero jim nikdar ne odreče. Za omenjenega Turšiča je najela garazo na Carry Ave., da ima vsaj podstrešje. Njena delavnost in marljivost ji je omogočila, da je v tem času poravnala svoj dolg, plačala za svoje zdravljenje in staršem je kupila nov dom na 1164 Yellowstone Rd., Cleveland Heights, Ohio, kjer z njimi živi, in o katerih je rekla, da jim bo vedno storila kar mogoče dobrega, ker so morali toliko žrtvovati in skrbeti zanjo, odkar je bila rojena.

Delavni in marljivi rojakinji čestitamo na dosedanjem uspehu ter ji želimo zdravja in srečo tudi v bodoče!

Protestanti okrcali aktivnosti Vatikana v Zed. državah

Pravijo, da katoliška cerkev dela roka v roki s kongresnim odborom za ne-ameriške aktivnosti za uničenje principa ločitve cerkve od države

NEW YORK, 29. dec.—Metodistična federacija za socialno akcijo pri Penn kolegiju v Iowi je danes obtožila kongresni odbor za ne-ameriške aktivnosti, da dela roka v roki z rimsko katoliško cerkvijo za uničenje protestantizma, ukinitve svobodnih javnih šol in zavračanje principa ločitve cerkve od države.

Obtožbe so bile vključene v dolgo poročilo, ki bo predloženo na današnji otvoritvi letnega sestanka Metodistične federacije. Ta federacija je neuradno bratstvo liberalnih duhovnikov in vernikov metodistične cerkve. Predsednik in petorica podpredsednikov so vsi metodistični škofi.

Poročilo je pripravil predsednik posebne komisije Metodistične federacije za socialno akcijo Clyde R. Miller.

Vatikan obnavlja kampanjo iz dobe Svete inkvizicije

V poročilu so omenjeni mnogi uredniški članki, s katerimi je odbor podprl svoje obtožbe. V poročilu je med ostalim rečeno:

"V luči časnikarske histerije, v kateri igrajo glavno vlogo Whittakers, buče, 'izpreobritev' Louisa Budenza in Elizabete Bentley, obsodba škofa G. Bromleya Oxnama v klerikalnem tisku, ker je zavrgel svoje sodelovanje v 'sveti vojni' in ker je organiziral protestante in ostale Američane za ohranitev principa ločitve cerkve od države, ne zgleđa povsem neverjetno, da skuša avtoritativna vatičanska filozofija, ne brez vsakega uspeha, uničiti protestantizem, uničiti princip ločitve cerkve od države in uničiti svobodne javne šole. Povsem gotovo je v kongresnem odboru za ne-ameriške aktivnosti našla uradno vladno agencijo za pospeševanje svojih ciljev.

"S proučevanjem proti-protestantovske propagande, ki prihaja iz kongresnega odbora in ki je bila goreče izkoriščana s strani rimske katoliške hierarhije, je potrjeno, da je namen te propagande, da se iz besede 'komunist' ustvari prav takšno dražilo, kakor je beseda 'heretik' bila v dobi Svete inkvizicije in prav tako močno dražilo, kakor je bila beseda 'Jud' za časa Hitlerjevega režima v Nemčiji."

Katoliški fašisti, ki širijo proti-judovsko gonjo

V nadaljevanju je v poročilu omenjeno, da želita te dve propagandni skupini, rimska katoliška cerkev in ne-ameriški odbor, zvezati komunizem s protestantizmom in z obrambo javnih šol ter ustavnim principom ločitve cerkve od države, upajoč da bodo s propagandnega stališča uspeli v naporih, da bi beseda protestantizem bila prav tako osovražena kakor je beseda "komunizem."

"Na kratko hočejo ustanoviti popolno istovetnost teh besed. 'To pa ne pomeni, da zavračajo propagando orožje o 'judokomunizmu', ki sta ga tako učinkovito rabila Goebels (nacistični minister propagande) in father Coughlin, pač pa le nadaljevanje."

ARETACIJE V KAIRU
RAZI UMORA PREMIJERJA
KAIRO, 30. dec.—Nepotrjena poročila pravijo, da je bilo aretiranih na stotine članov Muslimanskega bratstva, organizacije, kateri je pripadal morilec bivšega egiptskega ministrskega predsednika Nokraši Paša.

Čiangkajšek bo nadaljeval vojno

NANKING, 30. dec.—Baje se je Čiangkajšek danes odločil za nadaljevanje vojne proti silam Ljudske demokratske (komunistične) armade, ker so ga komunisti postavili na čelo seznam vojnih zločincev, ki da morajo prejeti "zasluženo plačo."

Gornje poročilo sicer ni potrjeno, toda obveščeni krogi pravijo, da so svetovalci končno na božični dan prepričali nacionalističnega diktatorja, naj odstopi in dovoli novi vladi, da se začne pogajati za mir. Toda medtem ko so se vršile priprave za mirovna pogajanja, so komunisti objavili seznam vojnih zločincev, na čelu katerega se je nahajal generalisim. Na seznamu pa je bila tudi njegova soproga.

"Generalisim je bil zelo razkačen in se je takoj premislil," je izjavil neki nacionalistični urad.

Vojna je za enkrat v zastoju radi slabega vremena. Medtem pa je bilo uradno potrjeno, da je Čiangkajšek sklical nujno konferenco vojaških poveljnikov. Začele pa so se tudi priprave za umik vlade iz prestolnice Nankinga na Formoso.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalec in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries: (Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

K ARETACIJI KARDINALA MINDSZENTY-JA

Kot je uradno bilo naznanjeno je madžarska policija aretirala znanega kardinala Jožefa Mindszentyja in 13 njegovih najzgodnejših sodelovalcev, ki so predstavljali glavno opozicijo vladnim reformam na Madžarskem. Notranje ministrstvo pravi, da je Mindszenty priznal "izdajalske aktivnosti proti ljudstvu," vključno zaroto, da se "upostavi Hapsburško monarhijo v nekakšni katoliški državi, ki bi zajemala dežele srednje Evrope." Baje je Mindszenty tudi priznal, da je bil v vohunskih stikih "z diplomati zapadnih sil." V kleti njegovega stanovanja so našli škaflo, ki je vsebovala na stotine dokumentov, ki da dokazujejo vohunske aktivnosti kardinala. To je, kar o zadevi pravi madžarska vlada.

Ameriški tisk je zadnje čase precej pisal o aktivnosti tega neupogljivega kardinala, ki je skoro vsak teden s svojimi "pastirskimi pismi" žigosal in napadal vladno, vodil boj proti agrarnim reformam, na osnovi katerih so cerkveni velikaši prišli ob precejšnji del svojih veleposestev, in boj proti ukinitvi cerkvenega monopola nad šolami, ki so z vladnim dekretom postale javne, ne pa kontrolirane po cerkvi.

Aretacija Mindszentyja bo gotovo izzyala isto žgočo kampanjo proti madžarskemu režimu, kakor jo je aretacija nadškofa Štepinca izzvala proti jugoslovanskemu. Zgleda pa, da sta si oba slučaja v mnogočem podobna. Oba cerkvena dostojanstvenika sta vodila glavno opozicijo proti novim režimom v tema nekoč polfeudalnima in zaostalima deželama. Če bodo proti Mindszentyju predloženi tako močni dokazi, kakor so bili proti Štepinu in kot se pričakuje celo bolj oteževalni, bo nedvomno Mindszenty novi "katoliški mučenik" in žrtev "komunističnega terorja."

Da se pravilno razume, kaj se prav za prav dogaja na Madžarskem, in kakšno je ozadje te aretacije kardinala Mindszentyja, je treba objektivno upoštevati nekatera dejstva. Znan časnikar in urednik tedenskega tabloida "In Fact" George Seldes, ki je našim čitateljem znan radi svojih objektivnih in stvarnih poročil o razmerah v deželah vzhodne Evrope, je 20. decembra, malo pred aretacijo Mindszentyja, poslal obsežno poročilo iz Budimpešte, v katerem opisuje politični in ekonomski položaj na Madžarskem. Med ostalim je njegovo poročilo posvečeno tudi zadevi s kardinalom Mindszentyjem. Seldes med ostalim poroča:

"Naslednje in možno tudi najvažnejše dejstvo, ki sem ga ugotovil v zvezi s političnim položajem na Madžarskem, je, da velika opozicija vladi ne prihaja s strani ostankov nacističnih ali pa reakcionarnih skupin, ali pa s strani malega srednjega razreda trgovcev in industrialcev, ki so radi nacionalizacije pretrpeli denarne zgube, ali pa celo s strani veleposestnikov, katerih zemljo so razdelili kmetom. Ne. Velika opozicija prihaja s strani rimsko-katoliškega prelata, kardinala Mindszentyja, ki je poleg zastopnika ministrskega predsednika in vodilnega komunističnega Matyasa Rakosyja najvplivnejši mož v deželi.

"Koalicijska vlada je ločila cerkev od države. (Po begu bivšega ministrskega predsednika Ferencja Nagyja, avgusta 1947, so bile na Madžarskem razpisane nove volitve. Komunisti so dobili v parlamentu 100 sedežev, socialni demokrati 67, mali posestniki 61, narodna kmečka stranka 36. Te stranke so združene v tako imenovani Neodvisni front, ki ima oblast v deželi. Poleg teh je Demokratična ljudska stranka izvolila 55 poslancev, (nekateri manjše pa ostale.) Vlada je odvzela cerkvi šole in jih spremenila v resnično javne šole. Razdelila je tudi zemljo, ki jo je lastovala cerkev, kakor veleposestva cerkvenih plemičev. Dalje je ukinila vlogo, ki jo je cerkev igrala v politiki in ustvarila odnos med cerkvijo in državo, ki je podoben temu odnosu v zapadnih demokracijah. Toda prav to je

glavni razlog, da madžarsko vladno napada ameriški tisk in tisk večina zapadnih demokracij."

Na osnovi teh sprememb ni težko razumeti, zakaj je madžarska koalicijska vlada naletela na opozicijo kardinala Mindszentyja. Kot je Seldes zvedel od madžarskega državnega podtajnika Ivana Bolizarja, se katoliška stranka in ne večina katoliškega madžarskega ljudstva ne zoperstavlja vsaki vladni akciji, pač pa kardinal. Zemlja, ki so jo lastovali cerkve in cerkvena vlastela, je bila razdeljena 600,000 kmetom, ki sploh niso imeli zemlje.

Značilno je tudi dejstvo, da je cerkev na Madžarskem med letom 1867 in 1944 objavila le dve pastirski pismi, verske narave, dočim je kardinal Mindszenty objavljat takšna pastirska pisma proti sedanji vladi, kar pomeni politične vsebine, skoro vsako nedeljo.

Zgrešeno bi bilo misliti, da se prav vsi katoličani na Madžarskem strinjajo s kardinalom Mindszentyjem. Seldes v istem poročilu pravi:

"Kar se tiče sedanjega kardinala (Mindszentyja) dejstvo je, da se njegovemu stališču, posebno v pogledu zemljišne reforme, zoperstavlja njegovi lastni ljudje, vključno katoliški časopisi. Toda avgusta 1948 je kardinal Mindszenty, po objavi nekega članka, v katerem je bilo kritizirano njegovo stališče, objavil pastirsko pismo, v katerem je rekel, da bo vse katoliške časnikarje, ki ga bodo kritizirali, izobčil iz cerkve. Ta kritika, vsled katere je kardinal zagrozil z izobčenjem, je bila objavljena v 'Nemzetu,' glasilu Neodvisne demokratske stranke, napisal pa jo je znan katoliški duhovnik Rev. Balogh v imenu več sto tisoč madžarskih katoličanov. Med ostalim je Rev. Balogh rekel: 'Nemški kardinali (Faulhaber, Preysing) so dvignili svoj glas proti nacističnemu barbarstvu v imenu krščanske ljubezni? ... Toda potom Jožefa Mindszentyja ne govori Kristusov apostol, pač pa politik, ki je brezkompromisni sovražnik demokracije, ki ni nikoli pokazal nobenega razumevanja za cilje madžarske demokracije, ni nikoli pomagal pri obnovi, pač pa je oviral razvoj svoje lastne dežele ...'

To so le nekatera dejstva, ki jih večji del ameriškega tiska prav gotovo ne bo omenjal. Vsi znaki kažejo, da se bo za propagandne namene ustvarilo še enega "katoliškega mučenika tipa nadškofa Štepinca."

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE MOČ LJUBEZNI

Sedaj v dobi lepih božičnih in novoletnih praznikov, ko čitamo in slišimo toliko krasnih besed, želimo spregovoriti tudi me Progresivne Slovenke o idealih miru in ljubezni. Saj je bila naša organizacija porojena zgolj iz želje in hrepenenja po lastni spopolnitvi in spopolnitvi razmer okoli nas, kar naj bi nas vodilo v dobo večje sreče in zadovoljstva.

Ljubezen je ena izmed najlepših in najpomembnejših besed na svetu. Pregovor: "Ljubezen premika gore" — in "Ljubi svojega bližnjega," kakor samega sebe", — sta večno resnična in kadar bosta v večji meri upoštevani in izvajana v vsakdanjem življenju, tedaj bo tudi napočil na svetu mir in ne preje.

Danes morda res ljubimo svojega bližnjega, kakor sami sebe, toda vprašanje nastaja, kakšna je naša ljubezen do nas samih. Ali res ljubimo sebe inteligentno, to se pravi ali izražamo vedno in vselej našo najboljšo stran, izkoriščamo vse naše prirojene talente, zatiramo slaba in gojimo dobra ragnjenje? — Če tega ne delamo, tedaj je naša ljubezen do nas samih sebična, slepa in nepopolna in tedaj tudi ne more biti čista in nepokvarjena do naših bližnjih. Kot posledica vidimo, da je pregovor resničen, in da bo le tedaj dobro na svetu, kadar se bo sleherni izmed nas zavedal, da če hočemo dobro na svetu, moramo v prvi vrsti učiti in prizadevati postati dobri sami napram sebi, t. j. — ustvariti iz našega telesa svetlišče; iz

katerega bo žarelo čimveč do brote, čimveč ljubezni!

In ravno v tem pogledu imamo me žene in matere velikanske naloge in odgovornosti. — Tu nam prihaja na misel glavno jedro Louis Adamičeve knjige "Cradle of life". — Da plapolata namreč v srcu slehernega novorojenega bitja plamenček dobrote in plemenitosti, katerega pa potem polagoma zatiro in v mnogih slučajih ugasnejo zli vetrovi nepravde vzgoje in okoliščin. Le izredno močni poedinci so v stanu zoperstaviti se, kljubovati vsem sovražnim elementom in iziti zmagovalni iz procesa.

Biti dobra mati, dober oče, dober učitelj in vzgojitelj se nam zdi eden izmed največjih in najhvaležnejših poklicev na svetu. Saj je majhen otrok liki dragocen, toda še neuglašen muzikalen instrument, iz katerega lahko pričara dobra mati, dober vzgojitelj, čarobne melodije — dobre in koristne talente, ki bodo v stanu ustvariti razmere, razširiti obzorje človeške domišljije do tiste točke, ko bomo ljudje zmogni zlitii vse naše ustvarjalne energije v eno samo celoto, v eno samo harmonijo in takrat se bomo v resnici lahko z veseljem srcom pridružili rajskim pevcom in zapeli: Gloria in Excelsis Deo!

Vprašale boste seveda, kakšna je dobra mati, kakšen dober vzgojitelj? Odgovor na to vprašanje je kajpada težak. Vendar bomo poskusili odgovoriti na kratko po naših, iz opazovanj dobljenih skušnj. Navadno je to oseba priproste zunanosti in naravnega vedenja. Na njih

ni nič izumetničenega, nič prisljenega in nenaravnega. Njih glavna karakteristika je iskrenost, ki vzbuja spoštovanje in zaupanje. Nikakor ni dobra mati ali dober vzgojitelj človek, nadevatega in oholega vedenja, človek, iz katerega puhti samopašnost, absolutizem. Lahko, da taka oseba vzgoji dobro dresirane in morda tudi materialno uspešne člane človeške družbe, toda ne ljudi s čutečim srcem in pomuhojim umom, kar pa je koncem konca največji in končni cilj vsega človeškega udejstvovanja.

Civilizacije so se dvigale in propadale in kakor je igralo materialno blagostanje važno vlogo v njih dolgotrajnosti, je igralo še večjo duševno in kulturno bogastvo. — Materialno bogat poedinec kmalu propade, ako ni morda poleg denarja tudi duševne in srčne kulture. Isto je tudi z narodi in trajnostjo njih uspeha.

Zato zaključujemo: Kadar bo narode in njih voditelje prevzela in vodila v isti meri moč ljubezni, kot jih vodi danes moč sovraštva in sebičnosti, takrat in nič prej, bo dobila resničen pomen pesem, katero so peli angeli ob rojstvu Krista: "Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!"

"Progresivne Slovenke" smo tekom vseh let našega obstoja vztrajno delale v to smer in s temi cilji in sedaj, ko so se vse naše progresivne drevesa razširile na vse večje slovenske naselbine, bomo lahko naše delo zelo povečale in zboljšale. To je naš smoter v bodočnosti in ko vam prožimo iskrena voščila za srečno in zdravo leto, je naša vodilna želja, da bi nam bila tekom celega leta zvezda vodnica: medsebojna ljubezen!

Mary Ivanusch.

(OPOMBA — Dospelo prepozno za objavo v uradno izdajo Prog. Slovenk).

TO IN ONO

Piše J. M. Steblaj

PRAV VESELO IN SREČE-POLNO LETO 1949 ŽELIM VSEMI

Sveže jagode

Par tednov nazaj sem se ustavil pri naših naročnikih Mr. in Mrs. Leo Grajzar, 1237 E. 169 St. Mrs. Grajzar me je vprašala če imam rad jagode. Seveda, sem pritril. Rekla mi je, da mi jih bo dala. Bil sem gotov, da bo šla v ledenico po zmrzne. Pa je šla ven na vrt in mi natrgala šopek jagod, lepih in rdečih — in debelih (ne kot buče, a prav debelih).

Pa govorimo o Floridi in Californiji. To je bilo v Clevelandu, v začetku decembra. Kako sedaj uspevajo, je pa seveda vprašanje.

"Anton Verovšek"

Slavnostna predstava za 25. letnico dramskega zbora "Anton Verovšek" je za nami. Pripravljali smo se vsi z vso resnostjo in lahko rečem, da je bil res dober uspeh. Igralci so želi vsesplošno pohvalo. Dobili smo šopke in košare lepih rož, kot se pač spodobi ob taki priliki. Vsi smo bili zadovoljni, gledalci in igralci. Obljubljamo pa že sedaj, da bomo pripravili nekaj lapegga za zlati jubilej. To bo leta 1973.

Ta je pa dobra

Po predstavi drame "Kamno-lom" je prišel k meni rojak in

mi čestital k uspehu. "Ja, prav dobro ste napravili", je dejal. "Ljubimec je bil kot treba, le zadnjico nam ne bi smel kazati."

Jaz sem mu pa odgovoril, da kdor je fest spredaj, je tudi fest zadaj. Posebno ljubimec mora imeti vse s seboj, če hoče, da se postavi. In kako bi potem ubogi Tommy sedel in konečno obesiti jo nikakor ni mogel na klin za časa nastopa.

Oh, ta svet! Kaj si vse ne izmisli.

Naši gledalci

Naši ljudje v splošnem nimajo radi dram. Bolj so jim všeč veselice in burke, da se lahko pošteno nasmejejo. Zato sem kar mislil, ali je prav ali ne, da podamo tragedijo za 25. letnico. Ta igra je bila igrana že parkrat popreje, a jo nisem imel prilike videti in je bila novost zame.

Rezultat je bil presenetljiv. V prvem in drugem dejanju so se še hihetali sem in tja gledalci po dvorani. V tretjem in četrtem dejanju pa so jih igralci "panali" in v dvorani je vladala smrtina tišina. Vse je napeto sledilo poteku drame. To lahko storijo le igralci, ki se tako poglabijo v vloge, da gledalca "prisilijo," da sledi in pozabi na vse in misli, da prisostvuje resničnemu dogodku iz življenja.

To pot gre kredit Jerajevi, Godcu, Božiču in Zajcu.

Zamudili ste nekaj!

Ako ste zamudili to priliko in niste videli drame "Kamno-lom," vam je lahko žal. No, Progresivne Slovenke, krožek št. 3 je naprosilo igralce, oziroma "Verovška" in se bo ponovilo to lepo dramo v nedeljo 13. februarja, v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

Ne zamudite zadnje prilike.

Mogoče je pretežko za nas

Cankarjeva dramska dela so globoka in zahtevajo izredne pripravljenosti in študij od igralca. Če ni tega, je stvar zgrešena in gledalec nima pojma, kaj se je hotelo podati, oziroma predstaviti.

Pri predstavi "Kralj na Betajnovi" se je zgodilo nekaj takega. Ob koncu igre je mislila večina gledalcev, da bo nadaljno dejanje podalo jasek zaključek drame.

Naj bo že tako ali tako, Gorskhe, Plut, Ilc in Milavčeva (brez tiste nesrečne frizure), so odnesli prvenstvo.

Naznanilo članom in prijateljem "Slovana"

V nedeljo 26. decembra se je vršila glavna letna seja pevskega zbora "Slovana." Na tej seji smo rešili veliko stvari za korist zbora, kakor vprašanje koncerta, ki bo 6. marca prihodnjega leta in vprašanje piknika na farmi SNPJ. Za piknik pa še vedno nismo določili dan.

Na površje je tudi prišlo vprašanje našega Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. in Silvestrovo veselice, ki jo bomo imeli v tem domu zadnji dan v letu. Zbor "Slovana" se je odločil, da se bo udeležil v polnem številu.

Dragi bratje in peveci, pridite prav vsi! S tem bomo zopet malo podprli naš Dom, katerega nameravamo obnoviti, obenem pa se bomo še enkrat v tem letu poveselili in voščili srečo in zdravje v bodočem letu.

Frank Rupert.

Kratke vesti

PROTEST NEMCEV RADI PORURJA ZAVREZEN

WASHINGTON, 30. dec. — Zedinjene države so danes zavrgle protest nemških voditeljev proti načrtom za kontrolo Porurja. Uradniki državnega oddelka pravijo, da bo kontrola stroga, toda z ozirom na napadalno preteklost Nemčije popolnoma upravičena.

PRVI ZAMOREC NA ČELU KONGRESNEGA ODBORA

WASHINGTON, 30. dec. — Neki zamorec iz Georgije bo prvi zamorec v zgodovini, ki bo vodil kongresni odbor. Ta zamorec je kongresnik William L. Dawson, ki bo predsednik kongresnega izvršnega odbora za izdatke.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Strabane, Pa. — Dne 21. dec. je v bolnišnici v Pittsburghu umrla Dolores J. Lewis, stara 17 let, članica SNPJ. Tukaj zapušta starša, dva brata in sestro. — Pri družini John Martinčič so se oglasile vile rojenke in pustile sinčka - drugorojenčka.

Reading, Pa. — Dne 9. dec. je v bolnišnici umrl Joseph Segina, član SNPJ, samski, star 54 let, doma iz Cerkovišč, fara Grible v Beli Krajini, v Ameriki 37 let, ves čas v tem mestu. Podlegel je raku na pljučih. V starem kraju zapušta brata in dve sestri, v Pittsburghu, Pa. bratranca Antona Segina, v Steeltonu, Pa., pa nekaj drugih sorodnikov.

NAZNANILO

Ker nas je že več rojakov, ki smo prosili za naslove Jugoslovanskih oblastev v Zedinjenih državah, naj tu navedemo, da naslov jugoslovanske ambasade se glasi:

Yugoslav Embassy,
1520-16th St. N. W.
Washington 9, D. C.

Naslov urada jugoslovanskega konzula pa se glasi:

Yugoslav Consulate General,
745-5th Ave.
New York 22, N. Y.

Pišete lahko v slovenskem, srbohrvatskem ali angleškem jeziku.

Zastopniki
"Enakopravnosti"

★

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO
1016 E. 76th St.
UT 1-6888

★

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
Redwood 4457

★

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
Diamond 8029

Vabljeni
ste na

SILVESTROVO ZABAVO NOCOJ

V OBEH DVORANAH SLOV. NAR.
DOMA NA ST. CLAIR AVE.

Prireja direktorij SND skupno z Zgoraj igra Pete Srnick orkester
Klubom društev SND. spodaj Sulen orkester

MIHAIL SOLOHOV

TIHI DON

TRETJA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Prihruamel je vlak, ovit v mlečno paro. Niso se še mogla razpahniti vrata pulmanovega voza, ko je kapelnik že ljuto zamahnil z rokami in je orkester hrupno zaigral angleško narodno himno. Mamontov je podržal sabljo in pohitel proti vozu. Krasnov je kot gostoljuben gospodar popeljal goste na postajo mimo premrlih kozaških šparirjev.

— Vsi kozaki so se dvignili, da bi varovali domovino pred divjimi rdečegardističnimi tolpari. Tu vidite zastopnike treh rodov. Ti morajo se se bojevali na Balkanu, na Japonskem, na Avstro-Ogrskem in v Prusiji, zdaj pa se bijejo za svobodo očetnjave, — je dejal v izvrstni francoščini, se izbrano nasmihal in z vladarskim vzgibom glave pokazal na starčke, ki so jim buljile oči in so ostrmeli brez diha.

Ni se Mamontov na povelje od zgoraj zmanj trudi, izborom častne čete. Roba je bila dobro razkazana.

Zavezniki so nekaj časa prebili na bojišču, potem se pa zadovoljno vrnili v Novočerkask.

— Zelo sem zadovoljen z bleščajo zunanostjo, disciplinirano in bojnim duhom vaših čet, — je pred odhodom dejal general Poole Krasnov. — Tako bom izdal povelje, naj iz Soluna pošljejo sem k vam prvi oddelek naših vojakov. Prosim vas, general, pripravite tri tisoč kočuhov in toplih škornjev. Nadejam se, da vam bo s to po-

močjo omogočeno do kraja iztrebiti boljševozem.

... Hiteli so šivati strojene polukožuhe in izdelovati klubčinaste golenice. Toda zaveznike čete se niso in niso izkrcale v Novorosijsku. Poole, ki se je odpravil v London, je zamenjal mrzli, ošabni Briggs. Prinesel je iz Londona nova navodila in strumno, z generalsko premočrtnostjo izjavil:

— Vlada njegovega veličanstva bo nudila dobrovoljski armadi na Donu obsežno gmotno pomoč, a ne da niti enega vojaka.

Komentarji k tej izjavi so bili nepotrebni ...

12

Sovraštvo, ki je kot nevidna brazda ločilo častnike in kozake že med imperialistično vojno, se je na jesen leta devetnajst sto osemnajst nezasišeno razbohotilo. Proti koncu leta devetnajst sto sedemnajst, ko so se kozaške edinice počasi stekale na Don, so bili primeri, da so častniki ubili ali ga izročili, redki, zato pa so bili leto pozneje že skoraj običajen pojav. Med napadi so prisilili častnike, da so po zgledu rdečih poveljnikov, hodili pred streli — pa so jih brez hrupa, natiroma streljali v hrbet. Samo v takih enotah, kakor je bil gundorovski jurijski polk, je bila povezanost trdna, toda v donski armadi jih ni bilo dosti takih.

Nabriti, ostroumni svojeglavnež Petro Melehov je že zdavnaj sprevidel, da preprič s kozakom privabi smrt, zato si je že od vsega početka oprezno prizadeval, da bi odpravil mejo, ki ga

je, častnika, ločila od prostaka. Če je bila pravna prilika je ravno tako kakor oni pravil o abotnosti vojne; toda to je govoril neprepričano, z veliko težavo, ali te neiskrenosti ni nihče opazil; pobarval se je po boljševozi in se začel čez mero prilizovati Pominu, odkar je spoznal, da ga ima polk rad. Kakor drugi je tudi Petro kaj rad poropal, ozmerjal predstojništvo, prizanesel ujetemu, čeprav se mu je v duši vročično zaganjala mrznja in mu je roke krčevito mikastila srbeča želja, da bi udaril, ubijal ... V službi je bil prijenljiv, gladek — vosek, ne pa praporsčak! In že se je Petro vrinil kozakom v zaupanje, znal je v njihovih očeh spremeniti svojo podobo.

Ko je pri kraju Solonki Naimov odvedel častnike, je Petro zaostal. Miren in tih, ves čas bivajoč v senci, v vsem zmeren, je prišel s polkom vred v Vešensko. Ko pa je bil v Vešenski dva dni, ni več vzdržal in je zbežljal; ni imel obstanka ne na poveljstvu, ne pri Fominu, stožilo se mu je po domu.

Tisti dan dopoldne je bilo v Vešenski na trgu zraven stare cerkve zborovanje. Polk je čakal na prihod delegatov inzenske divizije. Po trgu so v gručinah hodili kozaki v plaščih, v polukožuhih — brez površnikov, sešitih iz plaščev — v jopičih, v po-

mov, sezutih rdečearmeju. — Bosjaki! Prekleti mužiki! Izrodki! — je v brezmočni jezi šepetal Petro sam pri sebi.

Po plotovih so se belili Fominovi ukazi. Domačinov ni bilo videti na cestah. Trg se je potajil v pričakovanju. Skozi posledke zagatnih ulic je bilo videti belo poprse s snegom zamenetega Dona. Gozd onkraj Dona je črnel kakor narisana s tušem. Ob sivi kamniti grmadi starinske cerkve so se kakor ovčji trop stiskale ženske, ki so se nabrale iz vasi k možem.

Petro, oblečen v polukožuh, po robovih obšit, z velikanskim žepom na prsni in s tisto preklicano častniško kučmo iz bu-

DAJTE VAŠE pohištvo nanovo tapetirat in si prihranite denar. Damo 5-letno jamstvo. — Nelson Upholstering Co., 1570 E. 66 St., tel.: HE 5658.

APEX PRALNI STROJ v izvrstnem stanju, star komaj leto in pol, se prodaja po zmerni ceni. Pokličite LI 2756.

I M A M O kopalnice, umivalnice, stranišča, čebre za pranje, kuhinjske sinke, radiatorje in cevi ter druge monter-ske potrebščine. 5525 WOODLAND AVE.

HIŠA NAPRODAJ ZA ENO DRUŽINO, 6 SOB, DVE GARAZI. VSE V NAJBOLJŠEM STANJU. Za podrobnosti se zglasite na 1230 E. 170 ST., med Grovewood in Waterloo Rd.

NAZNANILO! Vsi oni, ki so prinesli razne predmete v MUZEJ SND, in če so lastniki istih, jih lahko dobijo nazaj če se zglasijo v domu. Direktorij je sklenil, da se opusti muzej. Direktorij SND.

Ali kašljate? Pri nas imamo izborna zdravila, da vam ustavi kašelj in prehlad. **MANDEL DRUG** 15702 WATERLOO RD.

ANDY'S SHOE REPAIR 755 E. 152 ST. Popravimo čevlje. Vedna prvovrstno delo. Pri nas lahko kupite tipežne nove čevlje za na delo, kakor tudi mornariške čevlje.

MONCRIEF
Aviomatični gredni opremi
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

Najfinejši

PLIN

PREMOG

OLJE

USTANOVLJENO 1908
Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi
HAFFNER INSURANCE AGENCY
6106 ST. CLAIR AVENUE

A. GRDINA & SINOV
Pogrebni zavod
1053 EAST 62nd ST. HENDERSON 2088
Ambulancijska posluga podnevi in ponoči

SVETEK
FUNERAL HOME
AUGUST F. SVETEK
Pogrebni zavod
478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016
Bolniški avto na razpolago

NAZNANILO Cenjeni javnosti sporočamo, da smo otvorili popravilnico vsakovrstnih ur. — Cene zmerne. — Vse delo je jamčeno.
ST. CLAIR JEWELERS
922 EAST 79th ST. — EX 5717

NAZNANILO IN ZAHVALA
Zalostnega srca naznanjamo, da je umrla naša ljubljena in nikdar pozabljena mama
ANA PAULIN
rojena Berković
Zaspala je v Gospodu dne 1. decembra 1948. Pogreb se je vršil dne 4. decembra iz Zelenih prostorov v cerkev Marije Vnebovzete ter po opravljenih cerkvenih obredih na pokopališču Calvary, kjer smo jo položili k večnemu počitku.
Najlepšo zahvalo izrekamo št. duhovščini za dušno tolažbo pokojni ter za opravljene cerkvene obrede in molitve. Hvala vsem, ki so položili krasne vence k njeni krsti, darovali za sv. maše in dali automobile brezplačno za spremstvo pri pogrebu.
Hvala vsem, ki so jo prišli pokropiti, in jo spremljali na njeni zadnji poti. Srčno zahvalo naj sprejme Joseph Zele in sinovi pogrebni zavod za vzorno voden pogreb in najboljšo poslugo.
Našo zahvalo izrekamo pevcem zbora "Zvon" za zapete žalostinke in Oltarnima društvoma fare sv. Lovrenca in Marije Vnebovzete.
Ti, predraga nepozabna mamica, počivaj v miru! Bog Ti plačaja za vse, kar si storila za nas.
ZALUJOCI OSTALI:
SYLVESTER, sin
MARY in JULIA, hčeri
MICHAEL, sin v Franklin, Kansas;
v stari domovini RUDOLF in MARTIN, sinova
ter VINKO, brat
vnuki in drugi sorodniki
Cleveland, Ohio, dne 31. decembra 1948.

V NAJEM
se oddajo prostori za zdravniški urad v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., kjer je več let imel urad dr. Oman.
Ako kateri izmed naših slovenskih zdravnikov želi imeti dober prostor, naj se zgasi v uradu SND, kjer se dobijo pojasnila in se prostore pokaže.

Za cementna dela
KOT PLOČNIKE IN DRIVEWAYS pokličite
JOHN ZUPANCIC
18220 MARCELLA RD. — KE 4993

Prijatelj's Lekarna
PRESCRIPTION SPECIALISTS
Zustojni pripravljeni na dom
St. Clair Ave., vogal E. 68 St.
ENDicott 4212

PAPIRAMO IN BARVAMO
Prvovrstno delo, zmerne cene. Pokličite, da vam damo prost proračun. — Se priporočamo.
Geo. Panchur in Sinovi
16603 Waterloo Rd. — KE 2146
Trgovina s stenskim papirjem in barvo.
Wallpaper Steamer for Rent

HARMONIKE
vseh vrst slovenske in nemške ter kromatične ali klavirske izdelujem in popravljam po zmernih cenah
VSE DELO JE JAMČENO
Se priporočam
ANTON BOHTE
R. D. 2, Clymer, Pa.

V priporočilo
Za vlijudno in točno postrežbo ter zmerne cene

OBIŠČITE
DAVID'S
na 934 E. 152 St.
GLenville 8287

kjer si boste lahko izbrali iz njih obširne zaloge zlatinno, stenske in zapesne ure, srebrnino, radio aparate in električne predmete.
VABIMO VAS, DA SI OGLEDATE NAŠO TRGOVINO IN SE SEZNANITE Z NAMI

Three Corner Cafe
1194 EAST 71st ST.
Frank Baraga in John Levstik, lastnika
Izvrstno pivo — vino — žganje in okusen prigrizek.
Pri nas dobite vedno dobro
Se priporočamo

MUSTAR'S CAFE
GOSTILNA
5379 ST. CLAIR AVE.
Vsak petek, soboto in nedeljo igra dobra godba.
ZABAVA IN PLES
Postrežemo z izvrstno pijačo in okrepčili

DANICA'S CAFE
Vogal E. 169 St. in Grovewood Ave.
Danica in Joe Hrvatin
Priporočamo se za obisk.
Fine pijača in prijetna družba.

GAY INN
Frank in Emily Svigel
6933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter okusen prigrizek. — Za prijatelje družbo obiščite nas.

CVETLIČARNE
SLOVENSKA CVETLIČARNA
Jelercic Florists
15302 WATERLOO RD.
IVanhoe 0195
Imamo še nekaj pravih naglenov in več vrst vrtnic.

YALE FLOWER SHOPPE
7910 ST. CLAIR AVE., HE 3370
Naročite krasno cvetje, vence in šopke v naši cvetličarni, kjer dobiti točno in prijazno postrežbo ter nizke cene.
Frank in Josephine Gartroza, last.

RAZNO
CITY-WIDE DRY CLEANING
5807 WHITE AVE. — 16005 WATERLOO RD.
Oblike ukrojimo, popravimo, čistimo in zlikamo. Čistimo tudi preproge. Pridemo iskati in nazaj pripeljemo. Pokličite
KE 1920

Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!
Savers always welcome

The Cleveland Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE
MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

harskih jančkov na glavi, s katero se je bil še pred nedavnim tako postavljaj, je vsak hip čutil na sebi prekaste, hladne pogleda. Prešinjali so ga mrzel piš in mu še povečevali že tako raztreseno zbežanost. Zmočeno se je domislil, da je vrh dna sredi trga prevrnjenega soda zrasel zatrepan rdečearmejec v trpežnem plašču in v novi novčati kučmici iz ustrojene janč-

ne z razpetimi okrajki naušnikov. Z roko v kosmati rokavici si je oni popravl čudasto sivo kozaško kunčjo ovijalko s čopglede. Prešinjali so ga mrzel piš in mu še povečevali že tako raztreseno zbežanost. Zmočeno se je domislil, da je vrh dna sredi trga prevrnjenega soda zrasel zatrepan rdečearmejec v trpežnem plašču in v novi novčati kučmici iz ustrojene janč-

— Tovariši kozaki! — je Petru zapraskal v ušesa globok, prehlajen glas.
(Dalje prihodnjé)

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

SLOVENSKI RADIO PROGRAM
VSAKO NEDELJO POPOLDNE
OD 3.30 DO 4. URE NA RADIO POSTAJAH
WSRS - 1490 in FM - 95.3
Društva, ki bi rada dala naznani na temu programu brezplačno, naj se prijavijo pri JERRY BOHINC
Poslušajte Lum' n Abner vsako nedeljo zv. ob 10. uri
NORTHEAST APPLIANCE & FURNITURE
22530 LAKE SHORE BLVD. REDwood 2303

MAR-KET COAL COMPANY
1261 Marquette Ave. — EN 3300-5427
Agnes Marie Klemencic, lastnica

ZELI VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM VESELO IN SREČNO NOVO LETO!
Pri nas si lahko naročite fin premog — Pocahontas, Kentucky, West Virginia, Ohio in Pennsylvania, kot tudi vsakovrstni premog za stokerje.
Za točno postrežbo in zmerne cene ter najboljši premog, se obrnite na nas.

Domači mali oglasnik

GOSTILNA
GOOD TIME CAFE
9413 ST. CLAIR AVE.
VICTOR in ANKA HOCEVAR
Za kozarec dobre pive, žganja ali vina in okusen prigrizek, obiščite našo gostilno. Serviramo kocko pečenko in steak vsaki dan.
Imamo odprto tudi ob nedeljah popoldne.

GOSTILNA
Frank Mihčič Cafe
7114 ST. CLAIR AVE.
Dobro pivo, žganje in prigrizek ter slastno vino
ENDicott 9359
Odprto od 6. zj. do 2.30 zj.

"OLD OXFORD TAVERN"
1013 E. 63 ST., EN 9288
Prvovrstno sveže pivo in žganje; okusna jedila ter ribja pečenka; vsak petek zvečer igra Croatian Tamburitza. Se priporočamo.

AVTOMOBILSKA POSTREZBA
MAX'S AUTO BODY SHOP
1109 E. 61st St. — Utah 1-3040
Max Zelodec, lastnik
Nove avte, ki so poškodovani, popravimo, da zopet zgledajo kot novi.

Re-Nu Auto Body CO.
982 EAST 152nd ST.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje.
Welding!
J. POZNIK
GLenville 3830

Elyria Auto Repair and Welding
Joe Mrhar, lastnik
Towing, Parts, Batteries, Painting
Body Fenders
6815-31 SUPERIOR AVE.
ENDicott 9361
Moderna slovenska popravilnica
Prodajamo tudi nove Willys automobile in truke

Superior Body & Paint Co.
Popravimo ogrode in fenderje. Prvovrstno delo.
Frank Cvelbar
8605 ST. CLAIR AVE. — EN 1633

Rich Body Shop
1078 E. 64 St.
HENDERSON 9231
FRANK RICH, lastnik
Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.
KUPUJEMO IN PRODAJAMO RABLJENE AVTE

Oglašajte v ... Enakopravnosti

Our Thoughts at New Year

The sentiments of goodwill and peace on earth, expressed so often and so beautifully at Christmas-New Year time make us ponder and think. Yes, think and think hard and long about our responsibility, in fact our duty to make the motto a reality and not just a phrase to be tossed about for pure sentimental reasons or selfish boastfulness.

Peace and goodwill among men cannot be brought about by wishful thinking, nor by coining smart mottos and slogans. It takes a whole lot more. It takes self-sacrifice, self-denial, understanding, devotion, courage and above all the vision and the will to be just and unselfish. And that goes for individuals as well as nations.

The slogan of this season has a special significance and meaning for these days, full of unrest and turmoil, full of possibilities for either a saner and happier world than man has ever known, or for no world at all.

It has a special message for the young mothers and fathers, for the wives of the veterans, who have just returned from the embrace of hell and death! It is a message, that we must all join hands with the other nations of the world and regardless of existing differences, antagonisms and possible hatreds, find a common ground for establishing one world government—now. No matter how long it takes, no matter how much it costs in material wealth, it is still less costly than another conflagration, another hellish war, which would engulf and destroy us all.

America has been the haven of the wretched and oppressed in the past, let it be the leader and the savior of mankind from destruction in the future! We have the resources, we have the dreamers—let us have the will and we shall make the beautiful song of the angels: "Peace on Earth, Good Will Toward Men" a reality!

—M. I.

HAPPY NEW YEAR!

The Supreme Board of the Progressive Slovene Women of America extends to all its members a most happy and prosperous New Year! May our cultural, educational and welfare work receive your wholehearted understanding, support and co-operation. May our pledge for the coming year be: Double the number of our circles, double the number of our membership and double our efforts to make our meetings, our lectures and discussions interesting as well as educational.

Happy New Year!

BIRTH

The birth of a baby boy, their first child, is being announced by Mr. and Mrs. Walter Prawdzik of 7023 St. Clair Avenue. Mother is the former Helen Meglich, daughter of Mr. and Mrs. Joseph Meglich, 1003 East 64 Street, who are grandparents for the second time.

Great-grandfather for the fourth time is Mr. John Hrovat of Iván Avenue.

NEWLY-ELECTED OFFICERS

Officers for the Progressive Slovene Women, Circle No. 1 for the year 1949 are: President Marion Bashel, Vice-President Josephine Levstik, Secretary-Treasurer Mary Vidrich, KE 2723; Recording Secretary Eva Coff, Auditors: Anna Brencic, Josephine Zafred, and Educational Committee Eva Coff, Gertrude Potochnik and Paula Prudich. Representatives to the supreme board are Nezka Zalokar and Marion Bashel.

MODERN CRUSADERS ELECT

Lodge Modern Crusaders No. 45 of S.D.Z. have announced the following results of elections held at their annual meeting. In office for the 1949 term are: President Wm. Yanchar, Vice-President Louis Smerdel, Recording Secretary Jennie Jarm, Secretary - Treasurer Frances Zulich, 18115 Neff Rd., IV 4221.

Meetings are held every third Wednesday of the month in the Slovene Workmen's Home on Waterloo Rd., at 8:30 p. m.

NOTICE OF STOCKHOLDERS' MEETING

Notice is hereby given to the stockholders of The North American Bank Company that on the 12th day of January, 1949, at eight o'clock P. M. there will be held the Annual Meeting of the stockholders of said corporation at The Slovenian National Home, Lower Hall, 6417 St. Clair Avenue, Cleveland 3, Ohio, for the purpose of electing directors of the company for the ensuing year, and the transacting of any and all business which may properly come before said Annual Meeting.

R. G. KOVATCH, Secretary of THE NORTH AMERICAN BANK CO.

IF UNABLE TO BE PRESENT AT THE MEETING, PLEASE SIGN AND RETURN PROXY

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Avenue
Henderson 5311-12

ENGLISH SECTION

FRIDAY
DECEMBER 31, 1948

Servicemen Returned for Burial

Sgt. Frank S. Drobniak

Yesterday afternoon the bodies of two local lads who were killed in action, were returned to Cleveland for burial.

Sgt. Frank S. Drobniak, the son of Mr. and Mrs. Joseph and Angela Drobniak, will be interred in the soldiers' section at Calvary Cemetery. Inducted into the service on Dec. 6, 1943, he received his basic training at Camp Blanding, Florida, after which he was transferred to Fort Meade, Maryland. He left for overseas duty on August 19, 1944, and served in England, France and Germany. Among other citations he also received the Purple Heart.

CARNIOLA HIVE 493 T. M. ELECTS OFFICERS

At the annual meeting of Carniola Hive No. 493 T. M., the following were elected to office for the 1949 term: Commander Josephine Stwan, Vice-Commander Christine Glavan, Chaplain Mary Tekaucic, Secretary Julia Brezovar, 1173 E. 60 Street, EN 4758, and Financial Secretary Pauline Debevec, 1287 East 169 Street, IV 2048.

Meetings are held every first Wednesday of the month at 7:30 p. m. in Room No. 1 of the Slovene National Home, St. Clair Avenue.

BUDDY ROGERS HEADLINES FIRST 1949 WRESTLING SHOW

Promoter Jack Ganson is presenting his first 1949 wrestling show featuring Buddy Rogers and Orville Brown in the main event. In the wrestling circles Buddy Rogers is better known as Nature Boy. He acquired this title in California by living outdoors. In his last appearance in Cleveland two years ago, he held American Wrestling Association Champion, Frank Sexton, to a two and one half draw Orville Brown accepted the bout with Rogers on one condition. With the belt and title at stake, either man must win two falls in order to win the title. The title will not change hands on only a decision. Therefore if Orville Brown loses the decision to Buddy Rogers he will still retain his title and only lose the match.

Sgt. Drobniak was educated in St. Vitus and Empire schools, and was graduated from East Technical High School in 1940. He was employed at the Chicago Pneumatic Co. for three years, prior to his call to the colors. He was a member of Carniola Tent No. 1288, T. M.

Funeral services, with military honors by the Lake Shore Post No. 293, American Legion, were held this morning at 10:00 from the Zakrajsek Funeral Home, with military mass in St. Vitus Church.

Besides his parents, he is survived by a brother Gabriel and a sister, Elsie Zaborowski.

Military services were held at 9:15 this morning from St. Paul's Church, for Pfc. George J. Gundic, who was returned here for burial.

Pfc. Gundic was killed in Germany on March 25, 1945, during the crossing of the Rhine River. He was the son of Mr. and Mrs. Frank and Barbara Gundic, 2000 Pearl Ct. He is also survived by a brother Frank Jr., and sisters Mrs. Ann Sintic and Mrs. Helen Bartholomew. He was a member of St. Nicholas Lodge No. 22, CFU.

SPECIAL TRAIN TO COLUMBUS FOR INAUGURATION

Due to the fact that many Clevelanders will want to attend the inauguration of Frank J. Lausche to the office of Governor in Columbus on January 10th, a special train will leave Cleveland in the morning at 7:00. A ball will be held in the Neil House from 9 to 12 midnight, and the train will depart from Columbus at 2 a. m. Tuesday morning. Reservations may be made by calling Mr. Joseph Bogel at Winton 4548.

FIRST MEETING OF YEAR

Lodge Zdruzeni bratje No. 26 SNPJ, will hold their first meeting of the year on January 8th instead of January 1st. The meeting will commence at 8 p. m. in the Slovene Workmen's Home on Waterloo Road. All members are urged to attend.

BIRTH

Mr. and Mrs. John and Vida Fink of 867 East 207 Street are announcing the birth of a baby boy, their third child. Grandparents for the seventh time are Mr. and Mrs. Gulic of 15915 Whitcomb Rd. Congratulations!

HOME

After a five week confinement in the hospital, Mr. Andy Mele has returned to his home at 1128 East 167 Street. He wishes to thank all friends for their visits, cards, gifts, etc.

IN HOSPITAL

Mrs. Jennie Barbish of 18951 Renwood Avenue is confined to St. Alexis hospital. Visitors are not permitted.

THE VERY BEST OF
HEALTH, HAPPINESS
AND PROSPERITY
FOR THE NEW YEAR!!

UNDER NEW MANAGEMENT

Slovenes Laddie Pujzar and Joseph Vertocnik are the new managers of the St. Clair Hardware at 7014 St. Clair Avenue. They carry a complete line of hardware and assure you of good service and the best in your hardware needs.

HOME

Mr. Frank Kastelic has returned to his home at 19308 Shawnee Avenue, after being confined to the hospital. Friends may visit him.

Clothing Needed

In every home there are wearable articles of clothing stored, waiting to be worn "that day which never comes."

It is the aim of Cuyahoga County Legionnaires, Veterans of Foreign Wars and Disabled American Veterans to help clothe more than 1,000 veterans, wives, widows and children. A drive is now on, sponsored by the Greater Cleveland Veterans Council, cooperating with the Soldiers and Sailors Relief Commission and the Cuyahoga County Commissioners.

A recent survey disclosed that more than 250 veterans, 295 boys of school age, 301 girls of all ages, 253 wives and widows of veterans are improperly or insufficiently clothed. The need is not confined to clients of the Relief Commission. For these, some wants are met through the \$30.00 yearly clothing allowance per veteran of the veterans welfare agency, but supplementary help is needed. Many more not aided by relief funds find it difficult to keep up with the rising cost of living. Some are in dire need of shoes. There are children still wearing summer canvas "sneakers." Overcoats, suits, dresses and childrens wear are listed.

Residents of this area are urged by leaders of the drive to help to the fullest extent. Receiving depots are set up for this area at the following post quarters:

American Legion Headquarters, 3715 Euclid Ave.
Soldiers and Sailors Relief Commission, 2638 Euclid Ave.
D. A. V. Chapter No. 7, 1925 East 79th Street
The campaign continues through the entire month.

Euclid Vet's Club News Bits

By Ivan P. Kotorac

The new officers will take over the Ludwig's Bar on Lindbergh Avenue in Euclid, for the year of 1949. The vets have bought it as a private club. This will give them a better chance for a lot of things.

Our Third Annual Anniversary Party will be held Saturday, January 8th at Slovene Society Hall on Recher Avenue. All members in good standing are invited to bring one female guest. Any girls wishing to wear formals may do so.

I would like to mention that the Vets loaned \$100 to Mr. Payne, the blind man who lost his small factory in a fire. He has asked for loans to help start his business again. Other business men who contributed to the John Payne Fund will be mentioned next week.

Don't forget to look for our next Blue Baby Fund Dance and also remember the date January 8th. Invitations will be mailed out with all correct details.

Yuletide Engagements Announced

Mr. and Mrs. Joseph Valencic of 19315 Muskoka Avenue have announced the engagement of their daughter Mary Ann, to Mr. Thomas Zajc, son of Mr. and Mrs. Jacob Zajc, 16601 Waterloo Road. Both Miss Valencic and her fiancé are active members of the Adria Singing Society. Mr. Zajc is also a member of the Sloven Singing Society and was cast in a leading role of the last performance given by the Anton Verovsek Dramatic Society.

Also engaged on Christmas Day were Barbara Blumer, daughter of Mr. and Mrs. Rudy R. Blumel of 821 East 237 Street and Walter H. Zlatoper, son of Mrs. Katherine Zlatoper of 837 East 237 Street.

Mr. Zlatoper served four years in the United States Naval Air Corps.

The couple plan to be married in June.

Liberty is the only thing you cannot have unless you are willing to give it to others.

VISIT NEW
TINO MODIC'S CAFE
6030 St. Clair Ave.
EN. 9691
You Are Always Welcome

RAIMOR STUDIOS
Formerly Bukovnik's
762 EAST 185th ST. — IV 1166
WEDDINGS - PORTRAITS
CANDIDS

TONY FERFOLIA
MEN'S WEAR
DRESS SUIT
RENTAL
WHITE
DINNER
JACKETS
3517 E. 93 St., VU 3-5775

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. — HE 3028
SOUND SYSTEM
INDOOR—OUTDOOR
Expert Repairing on all Makes of Radios
Tubes, Radios, Rec. Players
All Work Guaranteed

SEDMAK
Moving and Storage
also
Light Expressing
1024 EAST 174th ST.
KE 6580

Charles & Olga Slapnik
FLORISTS
Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths
Potted Plants and Flowers for all Occasions
6026 ST. CLAIR AVE.
EX. 2134

BEROS STUDIO
FOR FINE PHOTOGRAPHS
6116 ST. CLAIR AVENUE
Wedding pictures taken in: Studio; Home or Church—
Families, Children and Portraits; Framing; and Copying
of Old Photographs; Satisfaction GUARANTEED.
Tel. ENdicott 0670

New Year's Eve Festival

sponsored
by

Combined Lodges of Slovene
Home with VOV's

Slovene Home, 15810 Holmes Ave.
DECEMBER 31, 1948

PETE SOKACH ORCHESTRA
8:00 p. m. til ??
ADMISSION \$1.00

NEW YEAR'S EVE DANCE
TONIGHT -- SLOVENE WORKMEN'S HOME,
WATERLOO RD.—BOTH HALLS
JADRAN
SILVESTROVA ZABAVA
NOCOJ, V SDD NA WATERLOO RD.
V OBEH DVORANAH
VADNAL & KRISTOFF Orchestras - - - - - 8. do 2. zj.